

epnaaes Andet, end hvad der godt vil kunne epnaaes gjennem en af Administrationen affattet Veiledning.

Hvad nu endelig Udvalgets Fleertals Forslag under Nr. 4 til § 3 angaaer, da kan jeg, som jeg allerede tidligere har haft Leilighed til at antyde, ikke anbefale det, men maa tvertimod fraraade det høie Thing at vedtage det. Egeverfor de Grunde, som den ærede Ordfører anførte til Anbefaling for dette Forslag, maa jeg først gjøre en Indvending mod den Paastand af ham, at det System, som nu gjælder med Hensyn til Udnevnelsen af Eighnsmænd, er Frivillighedssystemet. Jeg tillader mig tvertimod at troe, at det Modfatte er Tilfældet, nemlig at Eighnsbestillingen ved den nujældende Lovgivning principalt er stillet som en Ewangsbestilling. Det hedder nemlig udtrykkelig i Placaten af 13de Januar 1832, at til at udføre disse Forretninger blive fernemmelig Skolelærere, Sognefogder og Fattigforstandere at udnævne, men Dyrigheden kan ogsaa udtage andre paalidelige Mænd, som dertil ere at formaae." Jeg seer ikke, at dette kan forstaaes anderledes — og det er ialfald ikke i Praxis blevet forstaaet anderledes, — end at den første Kategori af Mænd skal være pligtig til at overtage Eighnsbestillingen, ligesom Placaten ogsaa forudsætter, at de i Reglen ville blive udnævnte dertil. Det er endog saa langt fra, at man hidtil har betragtet det at være Eighnsmænd som en frivillig Sag, at jeg tvertimod i fuldt Maaal kan bekræfte, hvad der blev anført af det ærede 5:e Medlem for 7de Kreds (S. Pedersen), at det ganske almindeligt har været antaget, at Enhver der af Dyrigheden udtages til Eighnsmænd, var pligtig til at overtage dette Hverv. Det er først i de senere Tider, ifølge Forholdenes naturlige Udvikling, at det Spørgsmaal er kommet op, hvorvidt det er Pligt for Andre end de i Placaten af 1832 førstnævnte Personer at modtage det omtalte Hverv. Selv efterat dette Spørgsmaal er opstaaet, er det i Reglen fra Administrationens Side blevet holdt spævendt hen, idet der, hvad der naturligviis kun tilbees kan billiges, i paakommende Tilfælde er givet mere ubestemte Svar, som dog idet-

hele have ladet Folk blive i den Formening, at de vare pligtige til at varetage dette. Hver, naar det overdroges dem af Politimesteren. Jeg kan altsaa ikke indrømme, at der i Regjeringsudkastets § 3 indeholdes et Forslag om nu at gaae over til et ganske modsat System af det, der for Diebliffet er det gjældende. Derimod indeholdes der ganske vist i Regjeringsudkastet et Forslag, om at borttage Evangen for de Personer, som den nu særlig er lagt paa, og at gjøre Bestillingen til et almindeligt borgerligt Ombud. Men hvis der kun var Spørgsmaal om at vælge imellem at gjøre Overtagelsen af det paagjældende Hverv til en singular Ewangssag for de i den hidtilgjældende Lovgivning bestemte Personer eller til en almindelig borgerlig Ewangssag, saa antager jeg dog ialfald, at Thinget vilde være enigt med mig i, at den af mig foreslaede Forandring var heldig, og at det Allerheldigste vilde være at bibeholde den nuværende Tilstand, hvor Eighnsbestillingen er et tvungent Hverv for Skolelærere, Sognefogder og Fattigforstandere. — hvorledes man saa nu end under de forandrede Forhold vil fortolke dette sidste Udtryk i Placaten af 1832. — Den ærede Ordfører meente, at det vilde være let ad Frivillighedens Vej at tilveiebringe habile Eighnsmænd, og han anførte til Forsvar derfor, at Bestillingen under den hidtilværende Tilstand ikke havde valet nogen Uvillie hos Befolkningen, og at Alle, uagtet dens Overtagelse ikke havde funnet haandhæves som en Ewangssag, dog villig havde fundet sig i at overtage den, uden at det i Reglen var faldet Noget ind at spørge, om man var pligtig til at paatage sig det eller ikke. Jeg troer imidlertid ikke, at det vil blive nogen let Sag for Fremtiden at finde Eighnsmænd, naar det først er givet og offentlig anerkjendt af Lovgivningsmagten, at der ikke eksisterer nogen Ewang i saa Henseende. At det er et Indgreb i den personlige Frihed at paalægge en Mand at overtage Hvervet som Eighnsmænd, skjøndt han maaffee har en stærk Modbydelighed derfor, kan selvfølgelig ikke nægtes, men det gjælder jo om ethvert borgerligt Ombud, der paalægges, at det er en Indskrænkning i den absolute individuelle Frihed. Dette